

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu pri poskytovaní vysokoškolského vzdelávania príslušníkov PZ v rámci podprogramu „Zabezpečenie starostlivosti o ľudské zdroje“

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2008 a jej účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri vynakladaní verejných prostriedkov na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania príslušníkov PZ v rámci podprogramu „Zabezpečenie starostlivosti o ľudské zdroje“ a dodržiavanie povinností pri správe a ochrane majetku štátu.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

- charakteristika organizácie, programová štruktúra, rozpočet a jeho plnenie,
- kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov,
- stav správy a ochrany majetku štátu,
- úroveň kontrolnej činnosti.

Kontrola bola vykonaná v čase od 22. 10.2008 do 04.12.2008 v **Akadémii Policajného zboru v Bratislave** (ďalej len „APZ“) a kontrolovaným obdobím boli roky 2006 a 2007.

1. Charakteristika organizácie, programová štruktúra, rozpočet a jeho plnenie

APZ bola zriadená zákonným opatrením predsedníctva Národnej rady SR č. 370 z roku 1992 a jej činnosť začala otvorením akademického roka 1992/93 dňa 01.10.1992. Jej právne postavenie vychádza zo zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a podľa tohto zákona je štátnou rozpočtovou organizáciou. Poslaním akadémie je pripravovať vysokoškolsky kvalifikovaných odborníkov pre útvary Policajného zboru (ďalej len „PZ“), odborné pracoviská Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“) a ďalšie štátne a neštátne bezpečnostné služby. APZ je vysokou školou, ktorá sa nečlení na fakulty.

Programová štruktúra rozpočtu APZ v rokoch 2006 a 2007 bola rozpísaná v programe 06V – Ochrana verejného poriadku a bezpečnosti, v jeho podprograme 06V0D – Starostlivosť o ľudské zdroje

a v jeho jednom prvku 06V0D04 – Vysokoškolské vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie príslušníkov PZ.

Schválený rozpočet výdavkov v roku 2006 vo výške 189 288 tis. Sk bol v priebehu roka upravený 14 rozpočtovými opatreniami MV SR na sumu 203 605 tis. Sk, z toho kapitálové výdavky boli 1 208 tis. Sk. Celkové čerpanie predstavovalo objem 202 201 tis. Sk, čo bolo 99,3 % upraveného rozpočtu. Čerpanie výdavkov v podstatnej miere naplnili kategórie miezd a odvodov spolu vo výške 144 150 tis. Sk, čo tvorilo 72 % upraveného rozpočtu.

V roku 2007 bol schválený rozpočet bežných výdavkov vo výške 200 536 tis. Sk upravený 13 rozpočtovými opatreniami MV SR na 211 260 tis. Sk. Za celý rok 2007 neboli pridelené APZ žiadne kapitálové prostriedky. Celkové čerpanie predstavovalo 211 251 tis. Sk, čo bolo temer 100 % upraveného rozpočtu. Na mzdy a odvody sa čerpalo 148 558 tis. Sk, čo tvorilo 70 % z celkového upraveného rozpočtu. Evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2007 bol 417 osôb, čo bolo o 86 menej oproti upravenému rozpočtu 503 osôb a v priemernom prepočítanom počte o 55 osôb nižší oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou bolo zistené, že v objektoch akadémie prevádzkovali svoju činnosť aj ďalšie 4 organizácie, resp. organizačné zložky MV SR, s ktorými mala APZ uzavreté zmluvy o výpožičke priestorov (Kriminalistický a expertízny ústav PZ, Práčovne MV SR, Tlačiarne MV SR, Centrum policajného vzdelávania MV SR). APZ bola povinná zabezpečovať bežnú údržbu všetkých priestorov a v prípade Centra policajného vzdelávania MV SR dodávať i energie bez nároku na refundáciu.

Z tohto dôvodu vyhodnotila kontrola celkové plnenie rozpočtu z hľadiska programovej štruktúry a finančné výkazníctvo APZ ako neobjektívne, nakoľko rozpočet APZ bol vykazovaný v rámci jedného prvku „Vysokoškolské vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie príslušníkov PZ“, ktorý bezprostredne súvisel len s činnosťou akadémie, čiže čerpanie rozpočtu bolo vykazované len za jednu štátnu rozpočtovú organizáciu, avšak obsahovalo aj náklady, ktoré sa tejto organizácii netýkali.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov

Kontrolou čerpania verejných prostriedkov v APZ boli zistené porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“), zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) a zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

Išlo najmä o nedodržanie hospodárnosti použitia verejných prostriedkov, nesprávne zatriedkovanie výdavkov, nesprávne a nepreukázateľné vedenie účtovníctva a nesprávne evidovanie majetku.

Kontrolou dodržiavania ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách boli zistené najmä porušenia z titulu nesprávneho zatriedkovania výdavkov, napr.:

- výdavky v 8 prípadoch v celkovej sume 207,9 tis. Sk za nákup komponentov do PC boli triedené na podpoložke 635 002 – rutinná a štandardná údržba výpočtovej techniky namiesto na položke 633 – materiál a podpoložke 633 002 – výpočtová technika,
- výdavky v sume 72,7 tis. Sk za vývoz veľkokapacitných kontajnerov a ich prenájom boli celé triedené na podpoložke 637 004 – všeobecné služby. Správne mali byť výdavky za prenájom vo výške 15,3 tis. Sk triedené na podpoložke 636 002 – nájomné prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia,
- výdavky v sume 52,9 tis. Sk za nákup dataprojektorov BENQ MP721C boli triedené na podpoložke 635 002 – rutinná a štandardná údržba výpočtovej techniky namiesto na položke 633 – materiál a podpoložke 633 003 – telekomunikačná technika.

Tým, že kontrolovaný subjekt zatriedil výdavky na nesprávne podpoložky, postupoval v rozpore s **metodickým usmernením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 z 08.12.2004, ktorým sa ustanovuje rozpočtová klasifikácia** a zároveň porušil ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách.

Nedodržanie hospodárnosti bolo zistené v 2 prípadoch, keď APZ musela zaplatiť sankčný úrok 1,6 tis. Sk za nezaplatenie 3. splátky dane v lehote splatnosti Hlavnému mestu SR Bratislava a keď zabezpečovala spracovanie DPH vo svojej organizácii dodávateľským spôsobom, namiesto vlastnými zamestnancami, za čo v kontrolovanom období uhradila 20,9 tis. Sk.

Tým porušila ustanovenie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách a zároveň porušila finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách.

Kontrolou účtovníctva bolo zistené, že APZ nemala vypracovaný interný predpis o obehú účtovných dokladov, t. j. o zodpovednosti konkrétnych zamestnancov za prevzaté vecné plnenie, finančné plnenie a zaúčtovanie finančných prostriedkov a túto povinnosť neošetrila ani vzorovými podpismi zodpovedných zamestnancov. Preto metódami kontroly nebolo možné overiť správnosť a oprávnenosť finančnej a účtovnej operácie, súhlas s jej úhradou a zaúčtovaním.

Kontrolou boli zistené prípady nesprávneho vedenia účtovníctva, najmä nesprávneho zaúčtovania dlhodobého hmotného majetku alebo neúčtovania o majetku, napr.:

- APZ zaúčtovala klimatizačné zariadenie v sume 157,1 tis. Sk na účet 021 – Stavby namiesto účtu 022 – Stroje, prístroje a zariadenia. Takéto zaradenie samostatného hnutel'ného majetku do nehnuteľného majetku bolo v rozpore s ustanovením § 22 ods. 3 zákona o dani z príjmov,
- kontrolovaný subjekt od roku 2006 do výkonu kontroly neúčtoval o technickom zhodnotení rekonštrukcie kotolne v sume 49 mil. Sk a k tomuto majetku nemal vystavenú inventárnu kartu. Pritom zrekonštruovanú kotolňu od roku 2006 plne využíval a mal k nej odovzdávací a preberací protokol i kolaudačné rozhodnutie,
- APZ zaúčtovala dodávku a montáž elektrického otváracieho systému vchodových dverí v sume 64,7 tis. Sk priamo do nákladov na účet 410 – Materiálové náklady, namiesto na obstarávací účet a následne na účet dlhodobého hmotného majetku 022.

Takýmto spôsobom účtovania nekonala v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. a) zákona o dani z príjmov.

Účtovaním majetku na nesprávne účty, resp. neúčtovaním o majetku vo svojej správe, APZ porušila ustanovenie **§ 8 ods. 1 zákona o účtovníctve**, nakoľko účtovníctvo nebolo vedené správne, úplne a preukázateľne. Zároveň účtovná závierka nebola správna, nakoľko neposkytovala pravdivé údaje o majetku a finančnej situácii účtovnej jednotky v zmysle ustanovenia **§ 7 ods. 1 zákona o účtovníctve**.

V oblasti verejného obstarávania bolo zistené, že APZ ako decentrálny verejný obstarávateľ uskutočňovala v rozsahu svojej pôsobnosti verejné obstarávanie zákaziek tovarov, služieb a stavebných prác s nízkymi hodnotami, pričom napr. pri zákazke na dodanie spotrebného materiálu nosičov a obalov CD, DVD, ako aj pri zákazke na dodanie uterákov, osušiek a závesových látok nevybrala uchádzača s najvýhodnejšou cenovou ponukou, čím nedodržala ustanovenie **§ 102 zákona o verejnom obstarávaní**.

Pri obstarávaní dodávateľa na poradenstvo v oblasti DPH mal uchádzač podľa výzvy APZ predložiť doklad preukazujúci oprávnenie podnikat' v oblasti daňového poradenstva. Kontrolovaný subjekt vybral uchádzača, s ktorým uzavrel zmluvu na poskytovanie danej služby napriek tomu, že vo výpise z Obchodného registra spoločnosť nemala zaregistrovanú činnosť v oblasti daňového poradenstva.

3. Stav správy a ochrany majetku štátu

APZ nemala vypracovaný interný predpis na operatívnu evidenciu dlhodobého majetku s dobou použiteľnosti nad 1 rok ani krátkodobého majetku s dobou použiteľnosti 1 rok a menej.

V zmysle **čl. 3 ods. 2 nariadenia Ministerstva vnútra SR č. 97/2005** „Správca vo vzťahu k majetku štátu zverenému do jeho správy najmä: h) spracúva návrhy interných opatrení a pokynov týkajúcich sa nakladania s majetkom štátu vo svojej pôsobnosti“, čo nebolo dodržané, lebo APZ nevypracovala príslušné interné opatrenie, ktorým by bola určená zodpovednosť konkrétnych zamestnancov za vedenie evidencie a nakladanie s majetkom.

Kontrolovaný subjekt nemal na liste vlastníctva zapísané 3 stavebné objekty, ktoré mal vo svojej správe, čím nedodržal ustanovenie **§ 19 písm. a) katastrálneho zákona**.

V zápisoch o zaradení strojov, prístrojov alebo zariadení (inventárne karty) APZ neuvádzala príslušenstvo a ďalšie náležitosti o majetku, napr. účtovný doklad, z ktorého vyplývala obstarávacia cena, výrobcu, záručnú lehotu a pod., t. j. náležitosti, ktoré má tento zápis obsahovať a ktoré majú vyjadrovať základnú charakteristiku dlhodobého hnutel'ného alebo nehnuteľného majetku. Tým APZ nezabezpečila správnu a preukázateľnú operatívnu evidenciu majetku a porušila ustanovenie **§ 16 ods. 5 opatrenia Ministerstva financií SR č. 24501/2003-92**, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie

Kontrolou inventarizácie za roky 2006 a 2007 bolo zistené, že inventúrne súpisy neobsahovali zákonom stanovené náležitosti v zmysle ustanovenia **§ 30 ods. 2 zákona o účtovníctve**, napr.:

Inventarizačný zápis k 31.12.2006 uvádzal na niektorých účtoch rozdielne údaje oproti hlavnej knihe, pritom rozdiely neboli nikde zdôvodnené, navyše inventarizačný zápis uvádzal, že inventarizáciou neboli zistené žiadne rozdiely. Takýmto zápisom nebolo preukázané vecné

inventarizáciou neboli zistené žiadne rozdiely. Takýmto zapisom nebola preukazaná vecná správnosť účtovníctva v zmysle ustanovenia § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve.

APZ nevykonala ani v jednom roku inventarizáciu niektorých účtov, napr. 041, 042, 315, 321, 325, t. j. inventarizácia neobsiahla všetok majetok, čím nebolo dodržané ustanovenie § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Ani v jednom kontrolovanom roku APZ inventarizáciou nezistila, že na liste vlastníctva nemá zapísané 3 stavebné objekty, hoci ich mala v správe.

4. Úroveň kontrolnej činnosti

Vnútroštatná kontrolná činnosť akadémie bola ustanovená v čl. 3 organizačného poriadku. Na základe štatútu APZ bol v roku 2005 vydaný pokyn rektora, ktorým sa podrobnejšie upravovalo finančné a majetkové hospodárenie organizácie.

Kontrolou faktúr bolo zistené, že faktúry boli potvrdzované a dané k úhrade aj napriek tomu, že v niektorých prípadoch nebola uvádzaná správna predkontácia účtovného prípadu, boli uvádzané nesprávne položky rozpočtovej klasifikácie a pod. Finančná kontrola bola vykonávaná v mnohých prípadoch len formálne, bez opravy chybných údajov a finančná operácia bola napriek tomu realizovaná. Tým neboli dodržané ustanovenia čl. 5 a 7 pokynu rektora o hospodárení ako aj § 9 zákona o finančnej kontrole, ktorý ustanovuje povinnosti predbežnej finančnej kontroly.

Záver

Kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v APZ preukázala porušenia viacerých ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov.

Zistené bolo porušenie ustanovení zákona o rozpočtových pravidlách, najmä pri zatriedovaní výdavkov na nesprávne podpoložky, resp. položky rozpočtovej klasifikácie, keď boli výdavky zatriedené na rutinnú a štandardnú údržbu namiesto na materiál alebo na všeobecné služby namiesto na nájomné.

Pri kontrole dodržiavania maximálnej hospodárnosti použitia finančných prostriedkov bolo zistené, že rozpočtové prostriedky neboli použité len na krytie nevyhnutných potrieb, keď bol uhradený sankčný úrok za nezaplatenie splátky v dohodnutom termíne a cudzej spoločnosti boli uhrádzané výdavky za činnosti, ktoré mala organizácia vykonávať vlastnými zamestnancami, čím zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny v sume 750 Eur (22,6 tis. Sk).

Porušenie ustanovení zákona o účtovníctve bolo najmä v prípadoch, keď obstaraný majetok bol účtovaný na nesprávne účty, najmä hnutelný majetok strojov a technológií na účet nehnuteľného majetku stavieb, čím dochádzalo k nesprávnemu odpisovaniu majetku a nesprávnemu zostaveniu účtovnej závierky. Zistené bolo neúčtovanie technického zhodnotenia majetku z titulu rekonštrukcie kotolne, kde o zhodnotení v sume 1,6 mil. Eur (49 mil. Sk) subjekt vôbec neúčtoval, pritom tento majetok už vyše 2 rokov používal.

Kontrola poukázala aj na nedostatky pri uplatňovaní zákona o verejnom obstarávaní, keď pri obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou nebol vždy vybratý uchádzač s najvýhodnejšou cenovou ponukou.

Porušenie ustanovení zákona o správe majetku štátu bolo zistené najmä pri spravovaní a evidovaní nehnuteľného majetku, keď na liste vlastníctva nemala APZ zapísané 3 stavebné objekty, pritom tento nehnuteľný majetok viedla v účtovnej evidencii

celý nemateriálny majetok vedená v účtovnej evidencii.

Inventarizácia nebola vykonaná pri všetkých účtoch, t. j. neobsiahla celý majetok, čím nebola vykonaná preukázateľne.

Úroveň kontrolnej činnosti v zmysle zákona o finančnej kontrole bola vyhodnotená v niekoľkých prípadoch ako nedostatočná, nakoľko úhrady boli vykonané napriek tomu, že finančné operácie neboli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Ku kontrolným zisteniam neboli podané námietky. Výsledky kontroly boli prerokované s rektorom a kvestorom kontrolovaného subjektu. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo prijatých 21 opatrení, za plnenie ktorých bola určená zodpovednosť konkrétnym zamestnancom, čím sa vytvorili predpoklady na riešenie preukázaných problémov.

Správa o výsledku kontroly bola zaslaná pre informáciu podpredsedovi vlády a ministrovi vnútra SR, Výboru Národnej rady SR pre financie, rozpočet a menu a Výboru Národnej rady SR pre obranu a bezpečnosť.